

Danone Norge
v/ Frida Keane
Nordic Head of Corporate Affairs
Holbergsgate 21
0166 Oslo

2012-08-30

Høringsvar fra Danone Norge angående utarbeidelse av nye regler for markedsføring av mat- og drikkevarer rettet mot barn og unge

Som et ledd i oppfølgingen av Regjeringens Handlingsplan for bedre kosthold i befolkningen (2007-2011) og Nasjonal helse- og omsorgsplan (2011-2015) har Helse og omsorgsdepartementet og Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet sendt ut på høring en ny forskrift om markedsføring av næringsmidler rettet mot barn og unge.

I dette høringssvaret redegjør Danone Norge for vårt syn på regjeringens forslag til nye reguleringer av området og hvilke konsekvenser dette vil kunne gi for oss og forbrukerne.

Et sunt kosthold viktig for folkehelsen

Danone støtter Regjeringen i synet på kostholdets betydning for helse og trivsel og ikke minst i synet på betydningen et sunnere kosthold kan ha for å redusere utviklingen av fedme og livsstilssykdommer i befolkningen. Danone er enig i at tiltak som kan redusere og forebygge kostholdsrelaterte sykdommer er viktige å gjennomføre. Regjeringens forslag til ny regulering av markedsføring rettet mot barn og unge av usunn mat og drikke mener vi imidlertid ikke er godt nok presisert eller gjennomarbeidet.

Behov for presisering av reguleringsforslag

I regjeringens forslag til ny forskrift er definisjonen av markedsføring forstått så bredt at en rekke varer og produkter som er beregnet på både barn og voksne vil måtte forbys eller endres vesentlig for å kunne selges og markedsføres i Norge.

Markedsføring defineres i forslaget som "enhver handling foretatt i næringsvirksomhet for å fremme omsetning av næringsmidler overfor forbrukere". Forbudet rammer vidt – blant annet vil bruk av tilleggsytelser som leker og samleobjekter, bruk av konkurranser og spill samt sponing av arrangementer der barn og unge er deltakere eller publikum kunne rammes. Utforming av emballasje og presentasjon i butikk vil også bli strengere. I realiteten kan det se ut som om det er snakk om et potensielt markedsføringsforbud for en rekke vanlige forbruksvarer som er beregnet på både voksne og barn. Hvordan barn og unge skal skjermes, for eksempel i butikklokaler, er ikke nærmere behandlet.

Samtidig har både statsministeren og helseministeren i mediene avvist at varer som i denne brede forståelsen av markedsføring mot barn og unge, slik som Happy Meal og Kinderegg, vil måtte forbys. Denne dementeringen er etter Danones syn på sin plass.

Omfanget av forbudet fremstår i sin nåværende form som svært uklart, også i lys av den etterfølgende debatten. Danones barneyoghurt, Danonino, har forpakning med sterke farger og

tegnede figurer, og er en sentral del av merkevarens identitet. For oss fremstår det fortsatt som uklart om denne type forpakning vil være tillatt hvis reguleringen trer i kraft. På linje med andre høringsinstanser etterlyser Danone først og fremst et nytt forslag til regulering med presisering av hva forslaget egentlig innebærer, og en gjennomgang av hva slags type markedsføring som vil være tillatt, hva som forventes av produsentene og hvordan markedsføringsforbudet skal gjennomføres i praksis.

Yoghurt som "usunt" produkt

For Danone er det likevel viktig å fremføre noen synspunkter knyttet til måten yoghurt rammes av det nåværende forslaget på.

I høringsnotatet omtales "usunn" mat konsekvent med anførselstegn, da dette ikke er et klart definert begrep. I arbeidet med å avgrense hva som er usunn mat og drikke har behovet for å utvikle en ny modell som definerer klare grenser meldt seg. Flere modeller ble analysert, og arbeidsgruppen kom frem til en løsning som avgrenset mat- og drikkevarer på tre måter: 1) ved bruk av tolltariffen, 2) eksisterende forskrift om særavgifter, og 3) med grenseverdier for energi og utvalgte næringsstoffer. "Yoghurt og lignende" foreslås avgrenset med tolltariffen og næringsinnhold på mer enn 0,7 gram fett og 9 gram sukkerarter totalt per 100 gram spiseferdig vare.

Med denne avgrensningen legger regjeringen opp til også å ramme næringsrike produkter som yoghurt. I høringsnotatet trekkes det frem at noen matvarer med høy energitetthet kan ha et høyt innhold av viktige næringsstoffer. Yoghurt er et produkt som naturlig inneholder mange viktige næringsstoffer som blant annet kalsium, proteiner og vitaminer, samtidig som sukkerinnholdet i blant er relativt høyt. Mengden tilsatt sukker varierer for ulike typer yoghurt, blant annet fordi den naturlige søtsmaken i ulike frukt- og bærslag varierer.

Landsdekkende kostundersøkelser (Ungkost 2000, Sosial- og helsedirektoratet) viser at 9 av 10 norske barn og unge får i seg mer enn myndighetenes anbefalte sukkermengde per dag, de fleste 50 – 100 % mer. De største kildene til inntak av sukker er saft, brus, godteri og kaker. Disse produktene har som regel lite eller ingen vitaminer og mineraler. Melkeprodukter som er tilsatt sukker bidrar med en relativt liten andel av det totale inntaket av tilsatt sukker, men kan gi et viktig bidrag av flere næringsstoffer (kalsium, proteiner, vitaminer med mer). Melk som næringsmiddel inneholder 18 av 22 essensielle næringsstoffer. Dersom barn ikke drikker melk kan yoghurt være en god og viktig kalsiumkilde. Dette støttes av en rekke ernæringsfysiologer, som trekker frem at yoghurt kan være en god næringskilde for barn og unge. Hvis mengden næringsfattige mat- og drikkevarer med mye tilsatt sukker som brus, saft, kaker og godteri i hverdagskostholdet til barn begrenses, er det god plass til yoghurt innenfor et sunt kosthold.

Meieriprodukter har en sammensetning som gir kroppen mye næring selv når man spiser begrensede volumer. Det er spesielt viktig for små barn og barn som vokser. Små barn har begrenset magekapasitet og blir ofte raskt mette. Da er det avgjørende at maten de får i seg selv inneholder god og velbalansert ernæring.

Danones yoghurt som er beregnet på barn, Danonino, har en liten emballasjestørrelse (50 gram mot 150 gram i vanlig yoghurt), noe som fører til at den totale mengden tilsatt sukker fra en enkelt

yoghurt er liten. Danones anbefalte daglige inntak av yoghurt er et beger a 50 gram. Danone er opptatt av at man skal kunne holde god oversikt over eget sukkerforbruk og derfor er våre forpakninger for barn så små.

Danones barneyoghurter er i flere norske tester av barneyoghurter trukket frem blant de sunneste på markedet. Danone har over 100 års historie som forskningsaktør på mat og helse. Vi investerer årlig i underkant av NOK 2 mrd på forskningsaktiviteter i samarbeid med over 200 uavhengige og anerkjente institutt over hele verden. Våre produkter utvikles ved Danone internasjonales forskningsentre, i samarbeid med barneleger og ernærings eksperter.

Med dagens forslag til regulering vil også de sunneste barneyoghurtene på markedet rammes. Forslaget til regulering vil dermed ramme produkter som inneholder viktige næringsstoffer for barn og unge, og vi ber derfor Regjeringen om å vurdere om forslaget til avgrensning bør endres for ikke å ramme næringsrike produkter som inneholder næringsstoffer som anbefales barn og unge.

Oppsummering

Slik vi leser dagens forslag til forskrift vil også produkter som innebærer en rekke viktige næringsstoffer for barn rammes av et upresist nytt regelverk. Danone etterlyser en presisering av hvordan markedsføring skal forstås og en ny gjennomgang og vurdering av avgrensningen av ”yoghurt og lignende” som usunn mat.

Frida Keane
Nordic Head of Corporate Affairs
Danone